

MLEČNE FORMULE ZA ISHRANU DECE SA INTOLERANCIJOM PROTEINA KRAVLJEG MLEKA

Nedeljko Radlović

Univerzitetaska dečja klinika, Beograd

Imunska (alergijska) intolerancija proteina kravljeg predstavlja značajan problem u dobi odojčeta i malog deteta. Najčešće se sreće kod mlade odojčadi na veštačkoj ishrani, a posebno kod one opterećene atopijskom konstitucijom i koja se hrane običnim kravljim mlekom. Senzibilizacija je moguća i preko majčinog mleka, pa i transplacentalno, ali su takvi slučajevi znatno redji.

Osnovu terapije ovog stanja čini eliminaciona dijeta prilagodjena načinu senzibilizacije, uzrastu deteta, kao i vrsti i težini osnovnog poremećaja. Odojčetu senzibilisanom na ekskluzivnoj prirodnoj ishrani, eliminacija proteina kravljeg mleka se sprovodi kod majke, dok se onom kod koga je poremećaj nastupio tokom veštačke ishrane ili dohrane, savetuju hipoalergogene mlečne formule bazirane na ekstenzivnom proteinskom hidrolizatu. U kategoriju ovih preparata spadaju Pregomin (Milupa, Nemačka), Alfare (Nestle, Švajcarska), Nutramigen (Mead Johnson, SAD), Pregestimil (Mead Johnson, SAD) i drugi. Mlečne formule bazirane na izolatu proteina soje nemaju hipoalergogeno svojstvo, te se, zbog visokog rizika od senzibilizacije, ne preporučuju detetu sa intolerancijom proteina kravljeg mleka mladjem od godinu dana. Primena ovih preparata je posebno rizična kod bolesnika mlađjih od šest meseci, kao i kod onih sa gastrointestinalnim smetnjama nereaginskog tipa. Pored toga, sojina mleka nemaju karakteristike semielementarne hrane, što ih dodatno čini neadekvatnim u tratmanu bolesnika sa ispoljenom malapsorpcionijom i/ili malnutricijom. Preparat ove vrste konstantno prisutan na našem tržištu je Milupa SOM (Milupa, Nemačka).

Pored ovih proizvoda, postoje i mlečne formule sačinjene od slobodnih amino kiselina, ali se one primarno koriste za ishranu dece sa intolerancijom proteina kravljeg mleka koji su se senzibilisali i na proteinske hidrolizate.

Zbog čitavog niza nutritivnih nedostataka, kao i velikog rizika od unakrsne i naknadne senzibilizacije, kozje i ovčje mleko se ne preporučuje deci sa

intolerancijom proteina kravljeg mleka. Takođe, u dijetetsko-terapijske svrhe se ne koriste ni formule bazirane na parcijalnom hidrolizatu proteina kravljeg mleka.

Literatura:

1. Host A. Cow's milk protein allergy and intolerance in infancy. Some clinical, epidemiological and immunological aspects. *Pediatr Allergy Immunol* 1994; 5(suppl 5): 1-36.
2. Walker-Smith JA, Murch S. Gastrointestinal food allergy. In: Walker-Smith JA, Murch S, eds. *Diseases of the small intestine in childhood*. Oxford: Isis Medical Media, 1999:205-234.
3. American Academy of Pediatrics, Committee on Nutrition. Soy protein formulas recommendations for use in infant feeding. *Pediatrics* 1998; 101:148-153.
4. European Society for Paediatric Gastroenterology, Hepatology and Nutrition (ESPGHAN), Committee on Nutrition. *Arch Dis Child* 1999; 81: 80-84.
5. American Academy of Pediatrics, Committee on Nutrition, Hypoallergenic infant formulas. *Pediatrics* 2000; 106: 346-349.